

🤔 **Orišite postopek v primeru sklepanja (enostavnega) trgovinskega sporazuma med Evropsko skupnostjo in tretjim akterjem (državo, mednarodno organizacijo) od oblikovanja odločitve o sklepanju takega sporazuma do njegovega vstopa v veljavo. Kako se od tega postopka razlikuje postopek v primeru sklepanja sporazuma, ki vsebuje trgovino z intelektualno lastnino?**

Komisija da pobudo za nek nov sporazum. S tem seznanji Svet, ki da potem komisiji mandat, da začne pogajanja za ta sporazum. Celoten postopek spremlja in nadzoruje odbor 133, ki je del Sveta. (bivši odbor 113 se mi zdi). Ko izpogajajo konkreten sporazum ga potem podpiše Svet.

kar se tiče intelektualne lastnine, audovizualnih storitev, trgovine s storitvami, kulture, sociale, izobraževanja ipd. je mešana pristojnost. trg. sporazumi morjo biti odobreni tako s strani EU kot celote, kot s strani posameznih držav članic

2. Naštejte akterje in predstavite njihovo vlogo v procesu oblikovanja, sprejemanja in izvajanja politike razvojnega sodelovanja EU. Podrobneje predstavite akterje v okviru sodelovanja z državami AKP.

no zaj pa še letošnja (za tiste ki grete zaj prvič, pa za vse ko ste pozabli):

1. Kakšni so bili razlogi za vključitev sodelovanja s čezmorskimi državami in ozemlji v Rimsko pogodbo o ustanovitvi EGS in kako se je to sodelovanje kvalitativno razvilo? Kakšne novosti v odnosih z državami AKP vnaša sporazum iz Cotonouja in kakšne njegova revizija leta 2005.

V bistvu se je sodelovanje začelo z nadaljnim trgovanjem z kolonijami držav članic. Po osamosvojitvi velike večine teh je nastala potreba za novo obliko sodelovanja--> sporazum iz Yaounde/a I in II (1959), kjer so pomembni predvsem Preferenčni trgovinski/trgovski sporazumi (*preferential trade agreements*), ki so omogočali dostop ACP državam z nekaterimi svojimi izdelki na Evropski trg brez carinskih omejitev.

Nadalje so zaradi neučinkovitosti podpisali konvencijo iz Lomé (1974), kjer je preferenčne trgovinske/trgovske sporazume zamenjal Splošni sistem preferenc, ki je bolj ustrezal novi ureditvi Evrope in ACP državam. Tu je veljala tudi ne-vzajemnost v trgovanju še vedno pa za nekatere izdelke iz nekaterih držav ne veljajo carinske omejitve.

Potem so 2000 sprejeli Sporazum iz Cotonou-ja, kjer se uvede recipročnost v dostopu do trgov (torej ACP do EU in obratno) (če katera ACP država tega noče zaradi varovanja svojega nerazvitega trga lahko nadalje deluje po določilih sporazuma iz Lomé ali pa po načelu Vse razen orožja (*Everything but arms*, kar pomeni, da lahko na trge EU izvažajo vse razen orožja brez carinskih in količinskih omejitev). Pojavi se tudi politično pogojevanje pomoči z razvojem demokracije, pravne države, dobrega vladanja, spoštovanja čl. pravic, diferenciacija držav glede na njihov razvoj, kar pomeni, da je sodelovanje odvisno od izkazanega napredka, vključitev nevladnih igralcev v sodelovanje (zasebni sektor, nevladne org., civilna družba) in določanje oblike in načina sodelovanja s strani ACP držav.

Revizija Cotonou-ja pa prinaša zavezo ACP državam, da bodo bolj sodelovale z ICC in se borile proti terorizmu in širjenju orožja za množično sodelovanje, subsidiarnost.

2. Kateri so pogoji za vstop države v EU? Pojasnite tudi, kakšna je njihova pravna narava v sedaj veljavnih pogodbah in kakšne spremembe vnaša Lizbonska pogodba. Ali EU nalaga tudi posebne pogoje posameznim državam v njihovem procesu približevanja EU? Kakšne in katerim državam?

- kopenhagenski kriteriji (politični, ekonomski, *acquis communautaire*)
- js sem omenil tudi, da sicer ni nikjer formalno zapisano, da mora biti kandidatka za članstvo "evropska" država, vendar so na podlagi "neevropskosti" zavrnili prošnjo Maroka

- integracijska oz. absorpcijska kapaciteta EU (EU določi, ali se je sploh sposobna širiti)

- Ti kriteriji so do sedaj bili eksplicitno navedeni v dokumentih EU.

- Po lizbonski pogodbi ti kriteriji niso eksplicitno navedeni, kar tut pomeni, da se lahko precej razlikujejo od države do države. Določi jih Evropski svet. Omenjeno je le spoštovanje evropskih vrednot. Sprememba je tut ta, da morajo države kandidatke s prošnjo za vstop seznaniti tako Evropski svet, Evropski parlament in nacionalne parlamente, ki pa ne odločajo o vstopu. O članstvu soglasno odloča Evropski svet.

- glede posebnih pogojev sem js omenil Srbijo, ki ji je EU za predpogoj določila sodelovanje s Haškim sodiščem.

Novost Lizbonske pogodbe je predvsem nadzor nad izvajanjem načela subsidiarnosti. Po načelu subsidiarnosti lahko Evropska unija ukrepa samo v primeru, da so ukrepi na evropski ravni učinkovitejši od ukrepov na nacionalni ravni, z izjemo področij, ki sodijo v njeno izključno pristojnost.

3. Kakšen je namen skupne migracijske politike EU in katere so osrednje dileme pri njenem oblikovanju? V okviru tega primerjajte koncept "Evrope kot trdnjave" s konceptom "Evropa kot območje svobode, varnosti in pravic" ter izpostavite zunanjepolitične implikacije migracijske politike glede na program iz Tampereja (1999)! Kam v tem kontekstu uvrščate Regionalne programe za zaščito in kakšna je kritika tovrstnega reševanja migracijskih vprašanj?

Namen: Pripomoči k pravičnemu in učinkovitemu mednarodnemu sistemu zaščite, ter iskanju rešitve že v zgodnjih fazah; povečanje možnosti zaščite v državah z največ begunci in možnosti za rešitve (sodelovanje z Visokim predstavnikom ZN za begunce) RPP temeljijo na repatriaciji (varnost in dostojanstvo), lokalni integraciji in na naselitvi beguncev v tretji državi če prvi dve opciji nista uspešni.

Pomembna je tudi usposobljenost osebja, ki pomaga beguncem, pomoč pri njihovi registraciji in določitev njihovega statusa, pravna pomoč... ipd.

Kritika: ti programi vsebujejo le malo vsebine o zavezanosti DČ za gostovanje beguncev z namenom njihove ponovne naselitve, DČ v praksi velikokrat kršijo razne mednarodne konvencije o ČP in o pravicah beguncev, kažejo pa tudi nagnjenja k odstopanju od svojih obljub o zaščiti migrantov...

Problematika tudi glede varnih pribežališč (države, ki bodo gostile RPP): evropske države bi lahko zaradi teh pribežališč pričele zavračati prošnje za azil, čeprav RPP naj ne bi omejili azilnih postopkov... torej bi lahko DČ te programe izkoriščale

Skupna azilna politika EU je ena izmed stebrov skupne politike priseljevanja in temelji na Ženevski konvenciji iz leta 1951, ki zagotavlja zaščito preganjanim na temelju rase, vere, državljanstva in pripadnosti neki socialni ali politični skupini. Dokončuje se prva faza postopnega vzpostavljanja azilne politike, vzpostavlja pa se druga, ki med drugim obsega zagotovitev enotnega azilnega postopka; v prihodnosti pa Unija načrtuje vzpostavitev

azilnih centrov zunaj ozemlja Evropske unije, oblikovanje regionalnih programov za zaščito beguncev in uvedbo neobvezujočih programov razselitve.

Politiki priseljevanja in azila ne vključujeta vseh držav članic Evropske unije, in sicer je Danska trajno zavrnila tovrstno sodelovanje, Velika Britanija in Irska pa sodelujeta le občasno.

Vrh Evropskega sveta v Tamperah je oktobra 1999 bil naslednji veliki korak pri oblikovanju skupne migracijske politike EU. Države članice so se zavzele da bodo oblikovale skupno migracijsko politiko in politiko azila na štirih področjih: na področju partnerstva z državami izvora migracij; na področju oblikovanja skupnega sistema azila znotraj EU; na področju pravične obravnave državljanov tretjih držav; in na področju upravljanja z migracijskimi tokovi.

ESEJSKO:

Zakaj so zunanji odnosi EU ločeni od SZVP in v kakšnem smislu so ločeni, kje se nahajajo povezave med obema področjema in do kakšnih napetosti ali problemov prihaja v zunanjepolitičnem delovanju EU zaradi ločenosti med obema področjema?

(Esej naj zajema naslednje: Pojasnite zgodovinski (politični in varnostni) kontekst izostanka zunanje politike iz procesa integriranja v Zahodni Evropi po drugi svetovni vojni. Razložite logiko oblikovanja ZO EGS in izpostavite povezave in napetosti med ZO kot del prvega stebra in SZVP kot del drugega stebra EU)

EU predstavlja carinsko unijo oz. v začetku prostotrgovinsko območje, da posledično mora začeti sklepati trgovinske sporazume. Iz tega pa se razvijajo tudi drugi zunanji odnosi, pri katerih ima EU izključno pristojnost. SZVP pa je bolj "delikatna" zadeva, ker še bolj posega v suverenost držav članic in zato tukaj medvladno odločanje. Pri SZVP so članice tudi manj prisiljene sodelovati, kot pa na področju npr. trgovinske politike, ker če ni enakih carin navzven, lahko to nekatere države ful izkoriščajo in na tem služijo. Če pa ni skupne obrambne politike pa (zaenkrat) še ni takšna katastrofa.